

Finanšu ministrija

Par aktuālajiem 2023. gada budžeta jautājumiem

LPS domes sēde

Finanšu ministrija
2023. gada 2. februāris

Finanšu ministrija

Valdības prioritātes

- Valdības mērķis: Latvijas ekonomikas transformācija labākai dzīvei Latvijā.
- Cilvēks ir galvenā Latvijas vērtība.
- Prioritārie virzieni:
 1. Drošība un ārpolitika.
 2. Izglītība.
 3. Enerģētika, klimats un vide.
 4. Konkurētspēja.
 5. Dzīves kvalitāte, cilvēka un sabiedrības veselība.

Finanšu ministrija

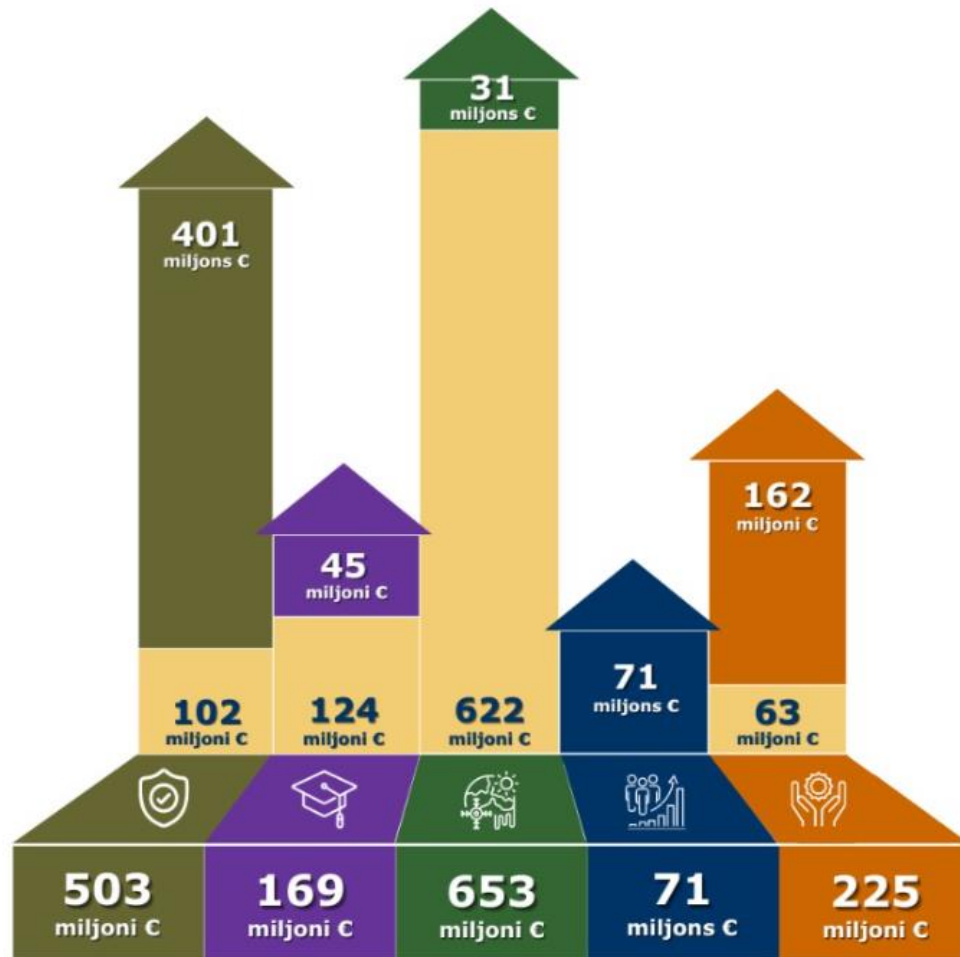
Atbalstītais finansējums prioritārajiem pasākumiem 2023.-2025. gadam atbilstoši pieejamajai fiskālajai telpai un veicot budžeta pārdali

	2023	2024	2025
Finansējums PP	356,2 milj. euro	492,2 milj. euro	500,3 milj. euro
t.sk. valsts pārvaldes kapacitātes stiprināšanai	25,8 milj. euro	34,5 milj. euro	34,5 milj. euro
Ar valsts drošību saistītiem vienreizējiem pasākumiem	354,1 milj. euro	384,5 milj. euro	350,6 milj. euro
KOPĀ:	710,3 milj. euro	876,7 milj. euro	850,9 milj. euro

Finanšu ministrija

Atbalstītais finansējums prioritārajiem pasākumiem 2023. gadā atbilstoši valdības deklarācijas jomām

#BUDŽETS2023 prioritātes

Valsts drošība un ārpolitika

Izglītība

Enerģētika, klimats un vide

Konkurētspēja

Dzīves kvalitāte

Pagaidu budžetā jau iestrādātais finansējums nozarēm

Finanšu ministrija

Budžeta projekta virzības plāns

Janvāris

14.01.2023.

Ministrijas aprēķina un iesniedz FM maksimāli pieļaujamo izdevumu kopapjomu

17.01.2023.

FM nosūta ministrijām maksimāli pieļaujamo valsts budžeta izdevumu kopējo apjomu 2023., 2024. un 2025. gadam

24.01.2023.

Ministrijas iesniedz FM budžeta pieprasījumus

24.01.2023.

31.01.2023. Budžetu pavadošo likumprojektu izskatīšana MK

Februāris

09.02.2023.

Budžeta iesniegšana Saeimā

07.02.2023.

Budžeta apstiprināšana MK

07.02.2023.

MK un LPS vienošanās un domstarpību protokola izskatīšana MK, Fiskālo risku deklarācijas un Precizētā vispārējās valdības budžeta plāna projekta apstiprināšana MK

02.02.2023.

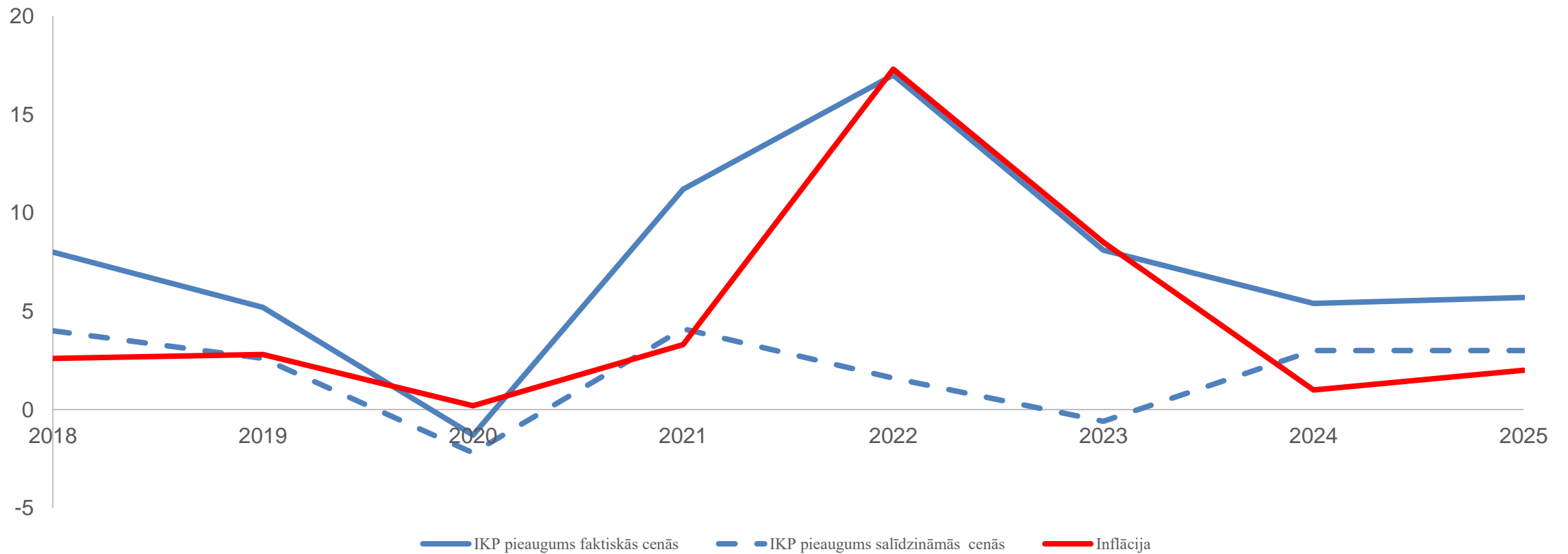
LPS Domes sēde

Finanšu ministrija

Ekonomikas nesabalansētība atspoguļojās arī IKP un inflācijas rādītājos

IKP pieaugums un inflācija (%)

Finanšu ministrija

Makroekonomiskās prognozes 2022-2025

(Decembris 2022)

Galvenie makroekonomiskie rādītāji

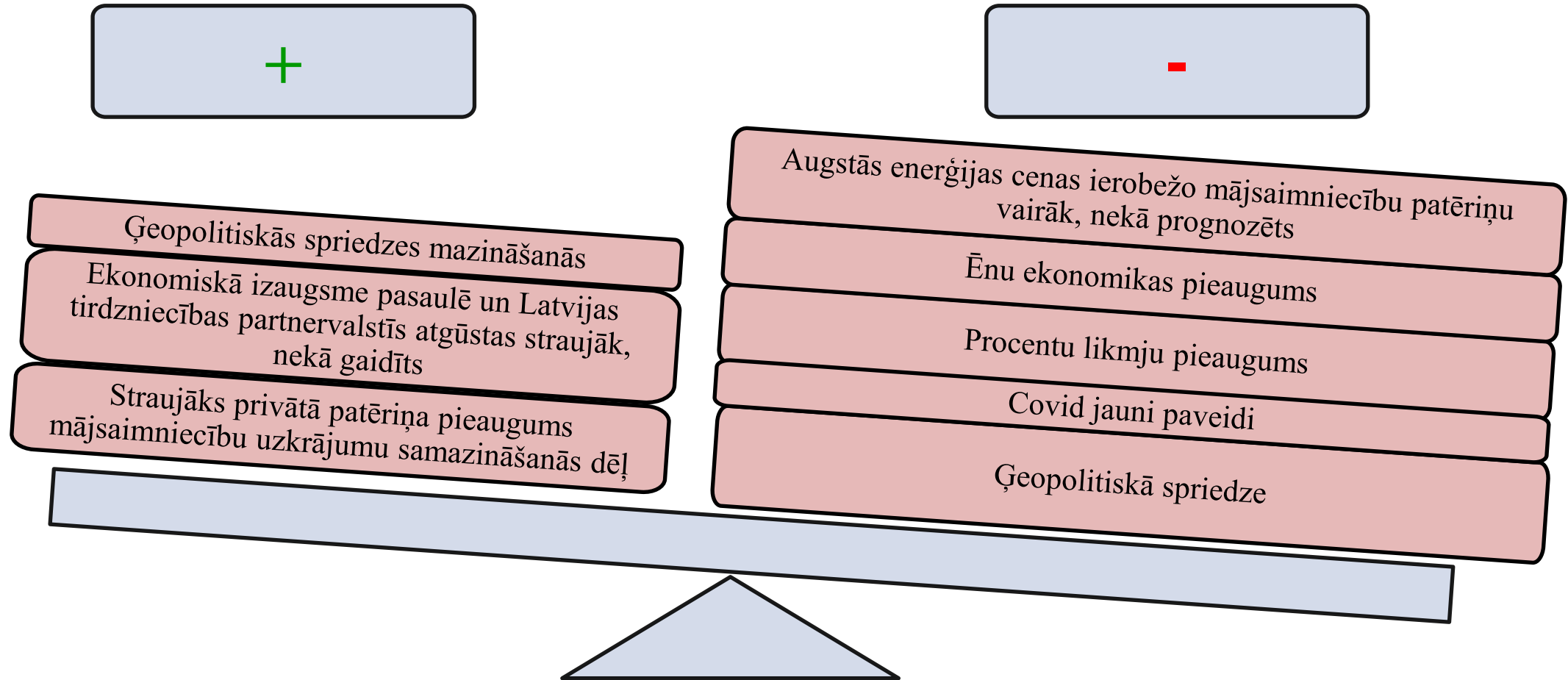
Budžets 2023.g. BĀZES scenārijs, Decembris

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
IKP faktiskajās cenās, milj. euro	29154	30679	30294	33696	39439	42617	44911	47479
pieaugums faktiskajās cenās, %	8,0	5,2	-1,3	11,2	17,0	8,1	5,4	5,7
pieaugums salīdzināmās cenās, %	4,0	2,6	-2,2	4,1	1,6	-0,6	3,0	3,0
IKP deflators, izmaiņas %	3,9	2,6	1,0	6,9	15,2	8,7	2,3	2,6
PCI (vidēji gadā), %	2,6	2,8	0,2	3,3	17,3	8,5	1,0	2,0
Tautsaimniecībā nodarbināto mēn. vid. bruto darba samaksa, euro	1004	1076	1143	1277	1379	1483	1575	1653
pieaugums faktiskajās cenās, %	8,4	7,2	6,2	11,7	8,0	7,5	6,2	5,0
pieaugums salīdzināmās cenās, %	5,7	4,2	6,0	8,2	-7,9	-0,9	5,1	2,9
Nodarbinātība, tūkst. iedzīvotāju (atbilstoši darbaspēka apsekojumiem)	909	910	893	864	888	886	885	882
pieaugums, %	1,6	0,1	-1,9	-3,2	2,8	-0,2	-0,2	-0,3
Bezdarba līmenis (gada vidējais), % no ekon. aktīviem iedzīv.	7,4	6,3	8,1	7,6	7,0	7,3	7,0	6,6

Finanšu ministrija

Riski

Finanšu ministrija

Vispārējās valdības budžeta bilance un vispārējās valdības strukturālā bilance (% no IKP)

	2022	2023	2024	2025
budžeta bilance ņemot vērā MK lēmumus par prioritāriem pasākumiem	-4,7	-4,2	-2,3	-2,0
strukturālā bilance (ieskaitot fiskālā nodrošinājuma rezervi 0,1% no IKP)	-0,03	-0,5	-0,5	-0,5

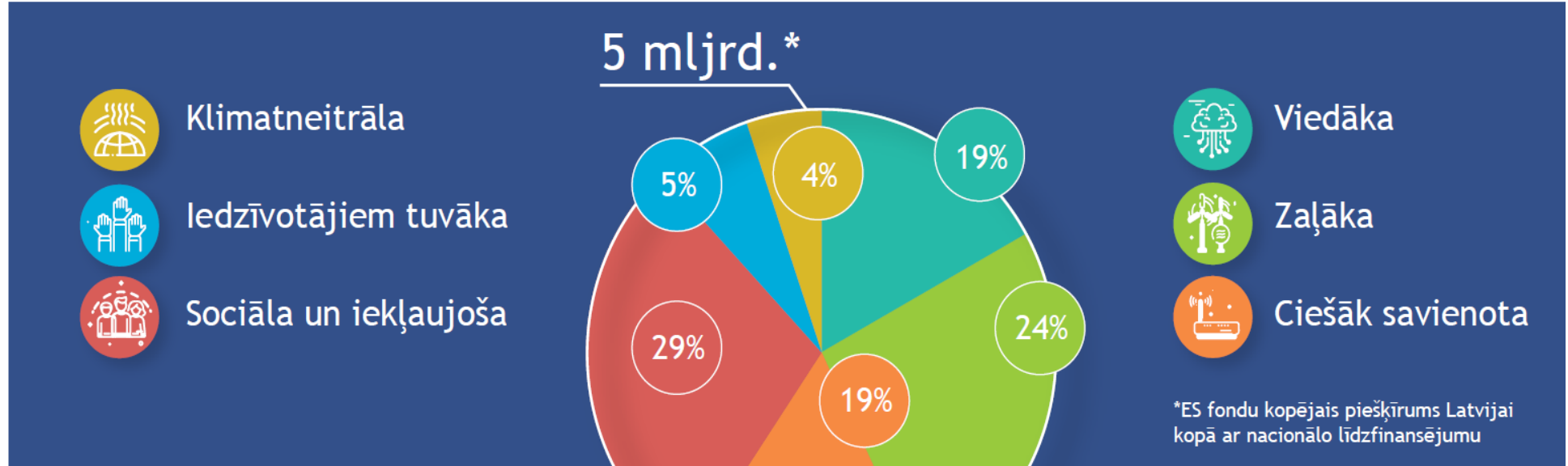
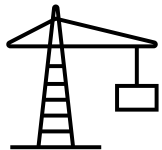

Finanšu ministrija

ES fondu programma 2021.–2027.gadam – 5,0 miljrd. EUR sešos politikas mērķos

(milj. EUR ar nacionālo līdzfinansējumu, bez tehniskās palīdzības)

Dažāda veida būvniecība (ēku energoefektivitāte, rekonstrukcija, būvniecība, ceļu infrastruktūra, dzelzceļa infrastruktūra, industriālo parku izveide u.c) plānota vairāk kā pusē specifisko atbalsta mērķu, koncentrējot **līdz 70% no Programmas finansējuma (3,5 miljrd. EUR ar līdzfinansējumu)**

Nozīmīgākie ieguvumi:

vides aizsardzība un “zaļā” transporta attīstība

veicināta vienlīdzība piekļuvē izglītībai, veselības aprūpei un darba tirgum

sociālo un vides seku mazināšana visvairāk skartajos reģionos

droša, ilgtspējīga un pieejama transporta infrastruktūras attīstība

nozīmīgs atbalsts sociālajai iekļaušanai

uzņēmumu konkurētspējas celšana

ilgtspējīga un līdzsvarota reģionu attīstība

pāreja uz digitālo ekonomiku

pētniecības un inovāciju kapacitātes celšana

*Kohēzijas politikas investīcijas Programmas ietvaros 5 milj. EUR, t.sk. 4,3 milj. EUR ES fondu finansējums un 0.7 milj. EUR nacionālais līdzfinansējums

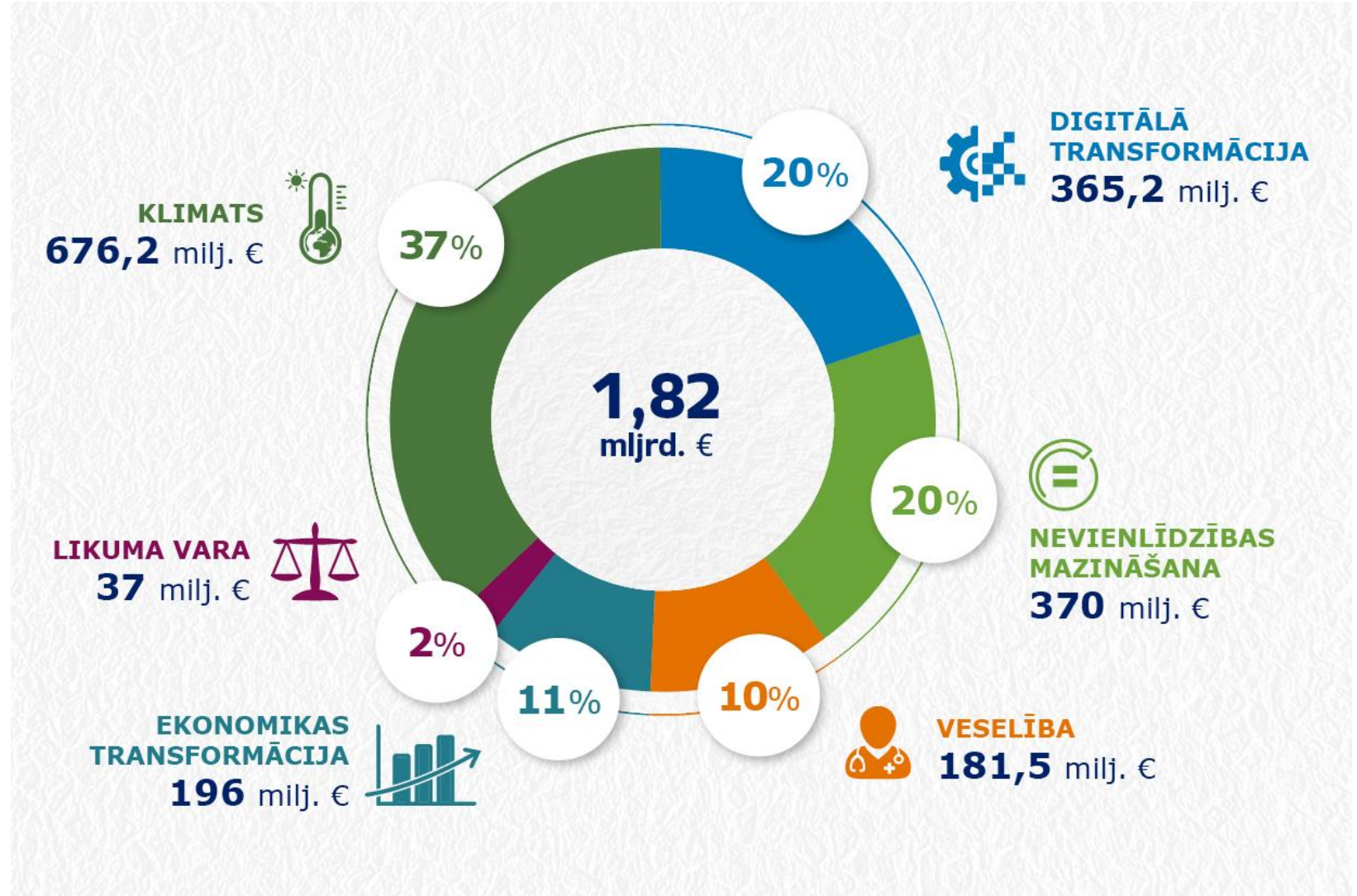
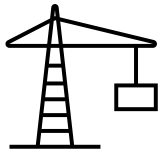

Finanšu ministrija

Atveseļošanas fonda plāns - 1,82 mljrd. EUR sešās komponentēs

Dažāda veida būvniecībai (ēku energoefektivitāte, rekonstrukcija, veloceļi, ceļi, dzelzceļa infrastruktūra, industriālo parku izveide u.c.) **plānota vairāk kā puse no AF finansējuma (indikatīvi 985 milj.)**

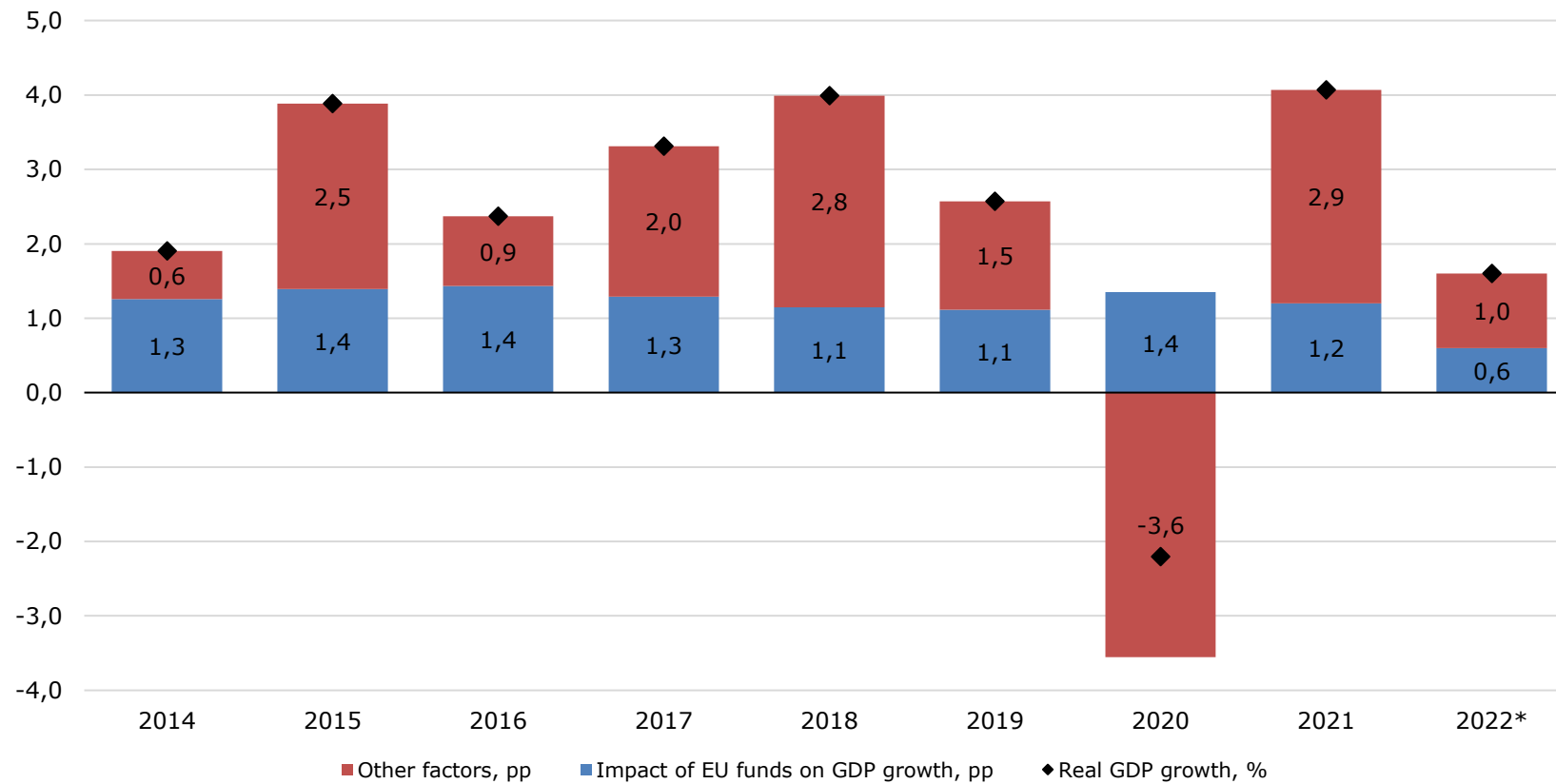
Investīciju īstenošanas termiņš – 2026.gada vidus

Finanšu ministrija

ES fondu ietekme uz IKP pieaugumu

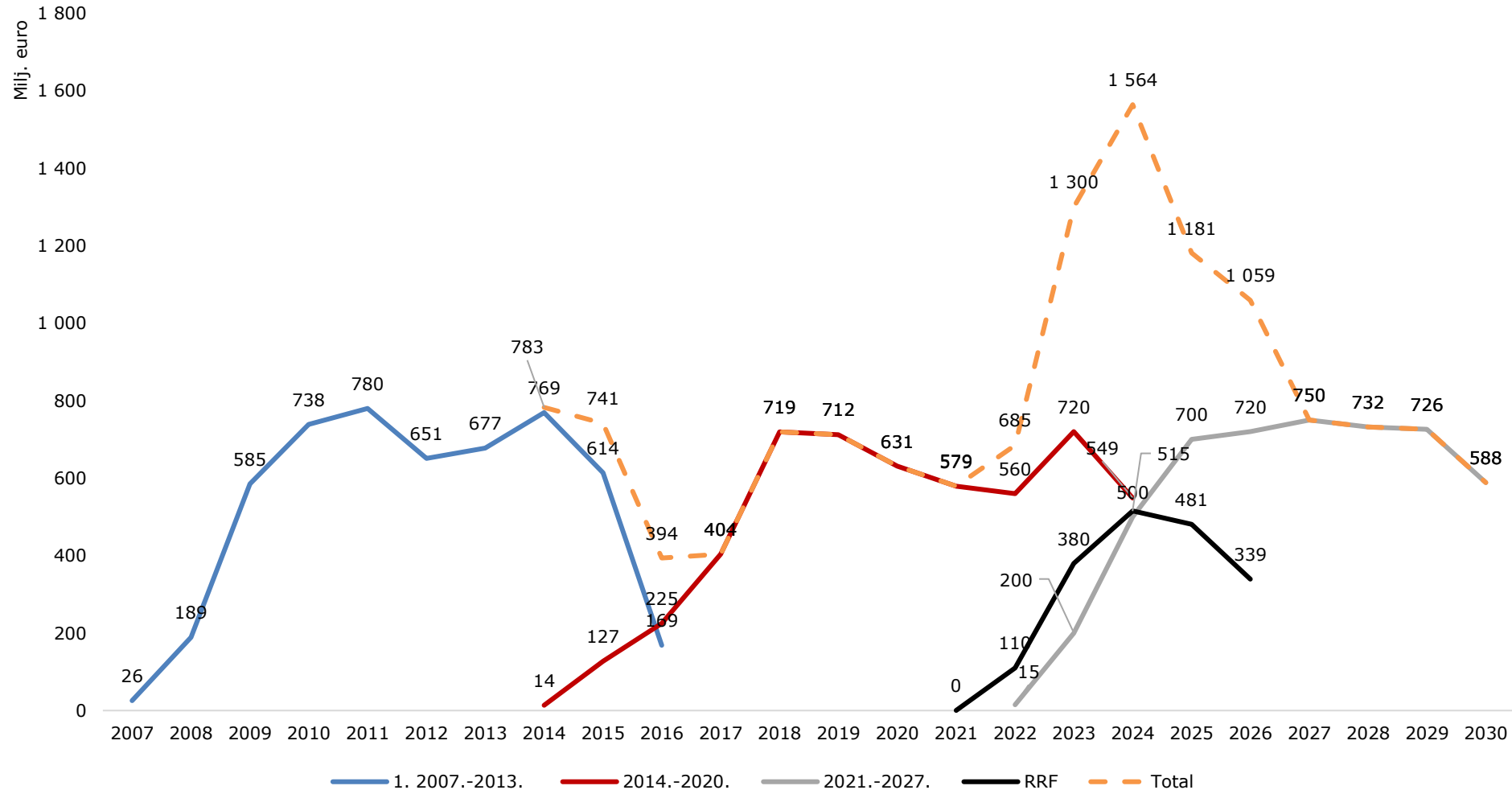

Finanšu ministrija

ES fondu un Atveseļošanās un noturības mehānisma potenciāls valsts un pašvaldību prioritāšu īstenošanā

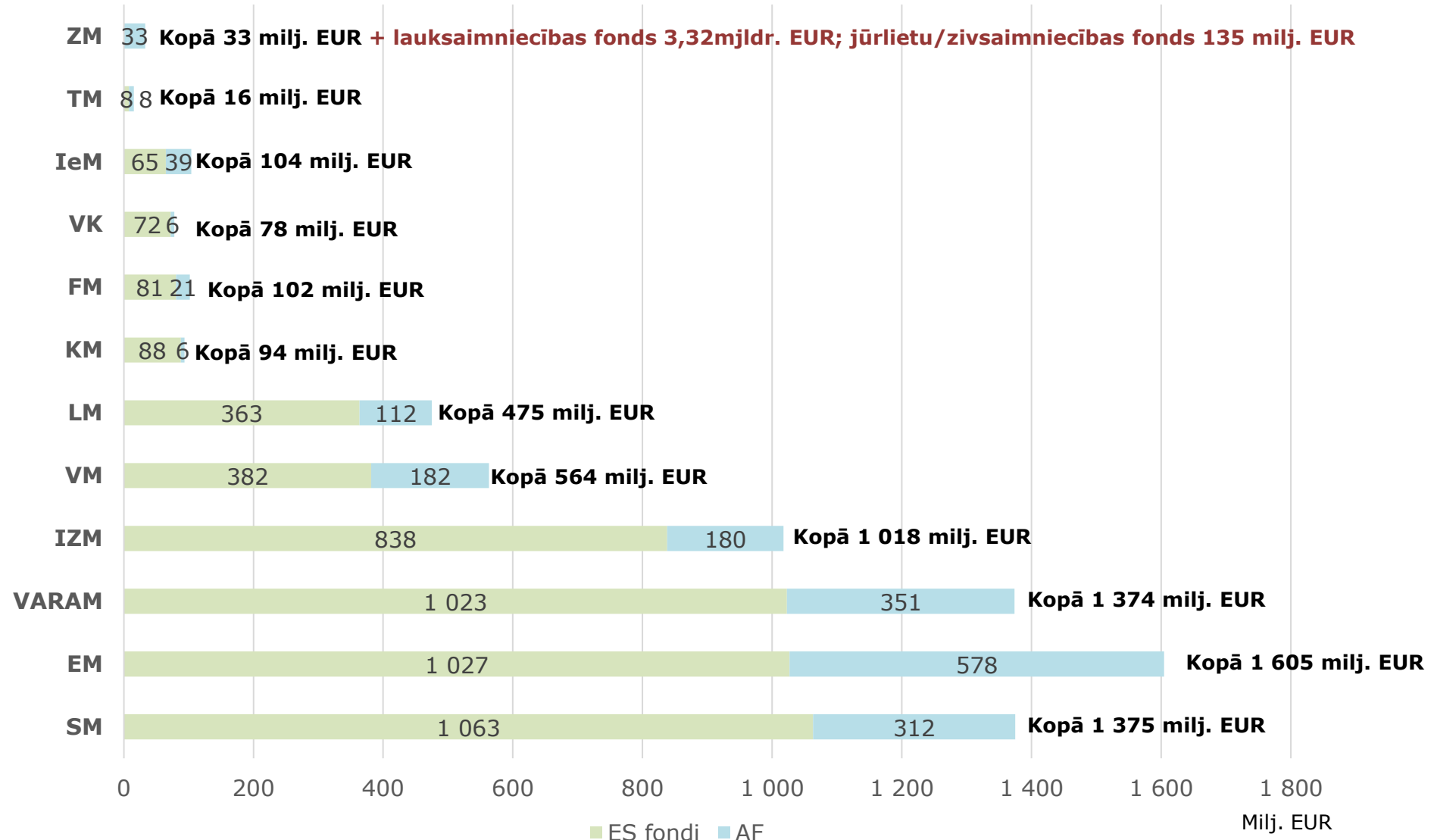
ES finansējums pa gadiem

Finanšu ministrija

ESIF investīciju finansējums dalījumā pa ministrijām (2021.-2027.)

*Finansējums, ieskaitot nacionālo līdzfinansējumu, milj. EUR

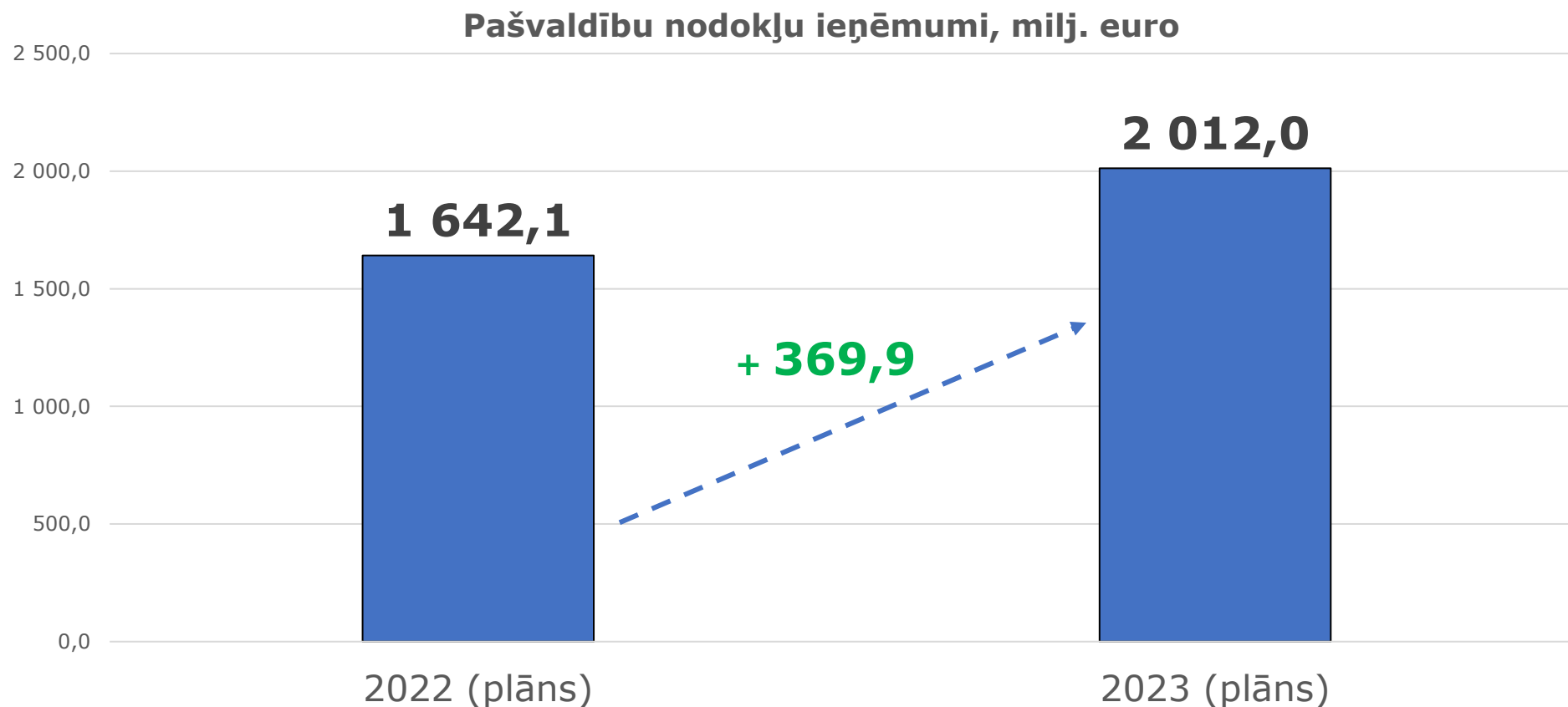
Finanšu ministrija

Pašvaldību finanses

Finanšu ministrija

Pašvaldībām plānotie nodokļu ieņēmumi pieaug par 22,5%, no tiem būtiskākais ir IIN, kas tiek 100% garantēts

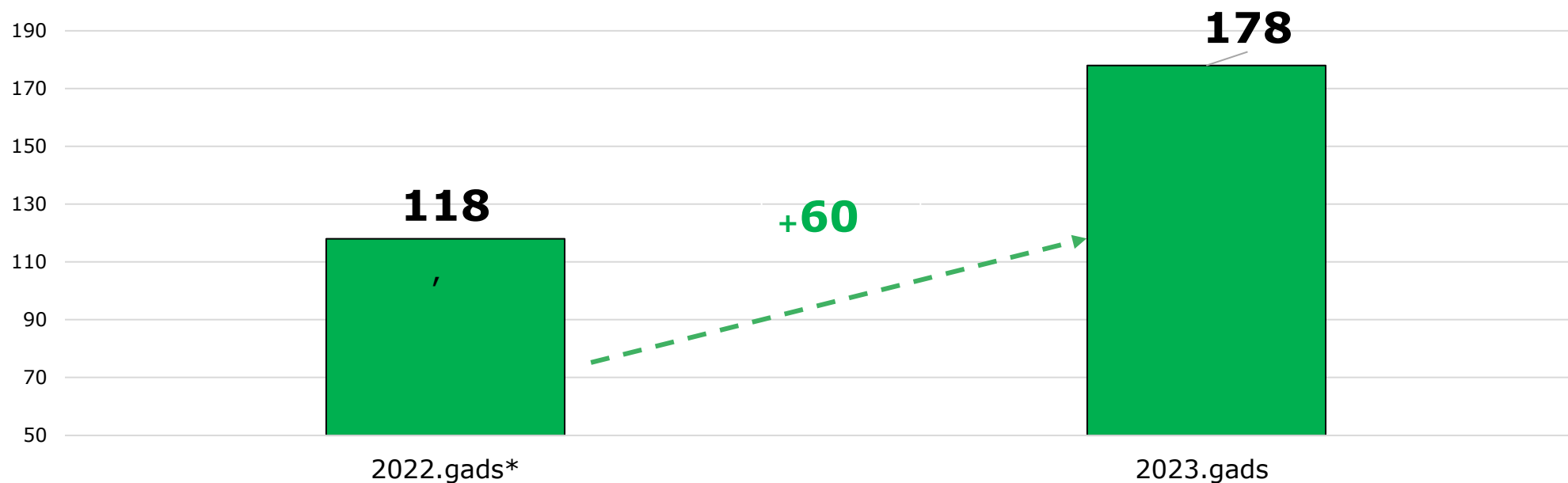

Finanšu ministrija

Palielināts 2023. gada pašvaldību aizņemšanās limits un prioritārie mērķi (milj. eiro)

- **Galvenā aizņēmumu prioritāte:** ES struktūrfondu līdzfinansētie projekti, Atveseļošanās un noturības mehānisma, kā arī pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēti projekti.

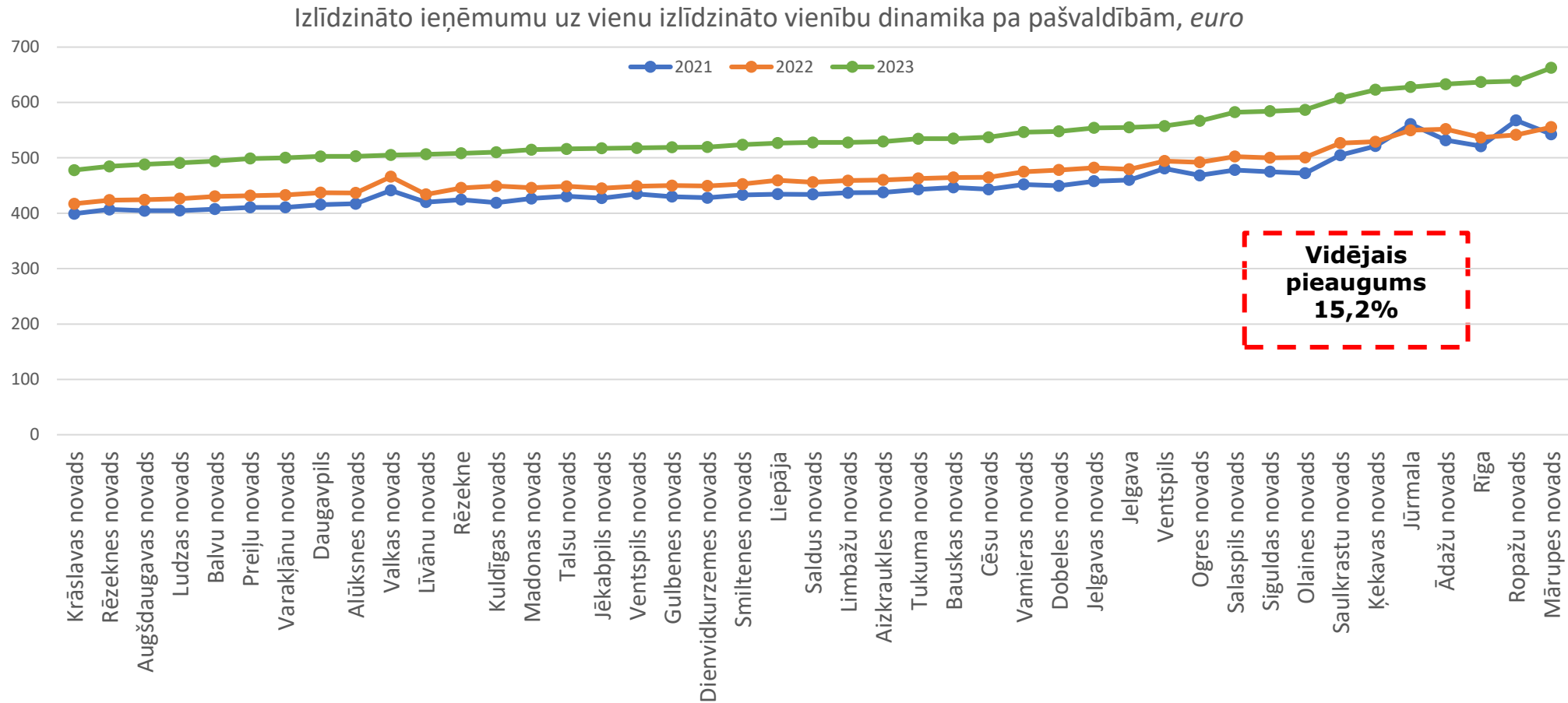

Pašvaldību aizņēmumu kopējais palielinājums

* bez COVID seku mazināšanas investīciju projektiem paredzētā finansējuma

Ar aktualizēto IIN prognozi pēc izlīdzināšanas pašvaldībām palielinās ieņēmumi vidēji par 15,2 %

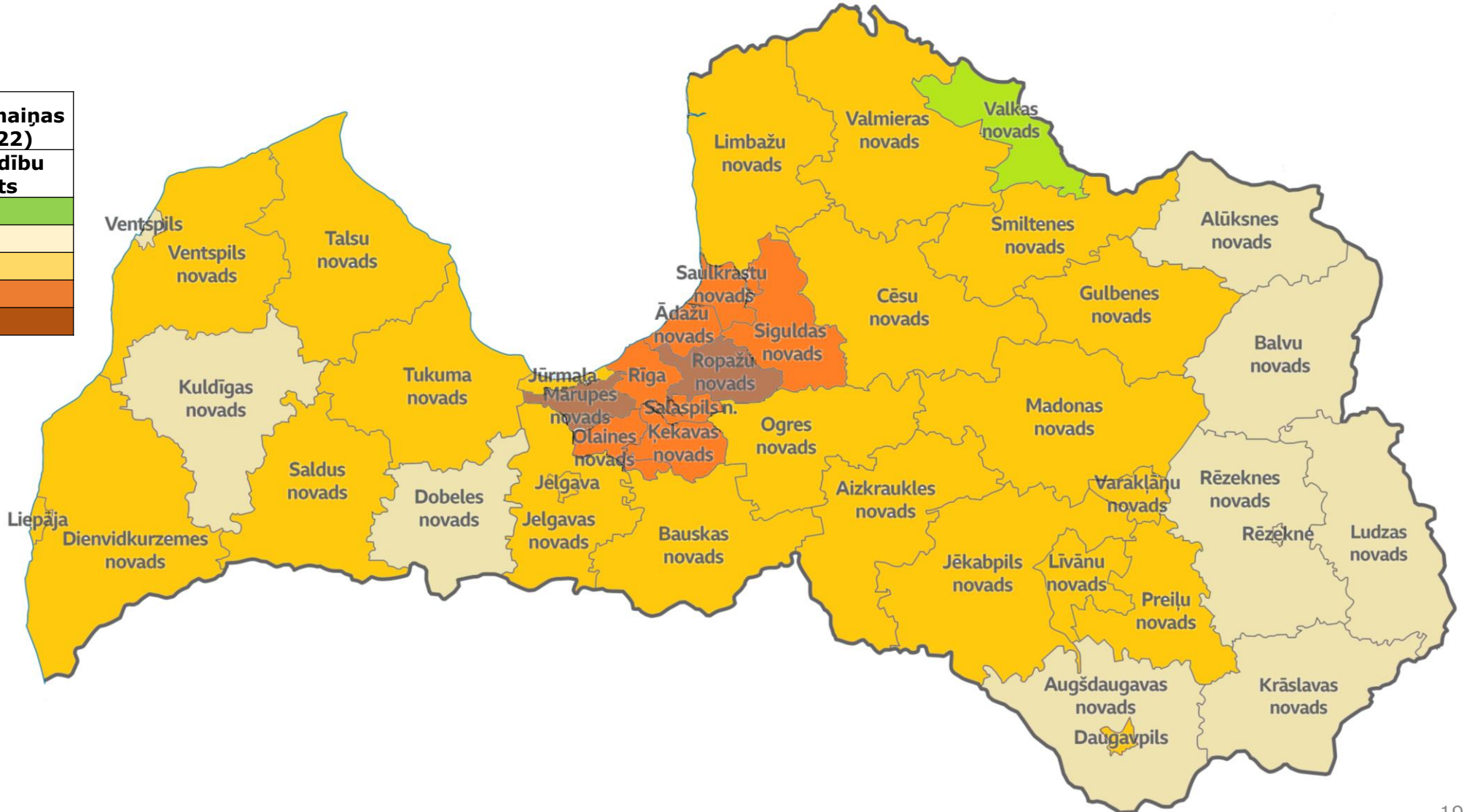

Finanšu ministrija

Lielākais ieņēmumu pieaugums pēc izlīdzināšanas ir Rīgas un Pierīgas pašvaldībām

Izlīdzināto ieņēmumu izmaiņas
(PFI 2023 pret PFI 2022)

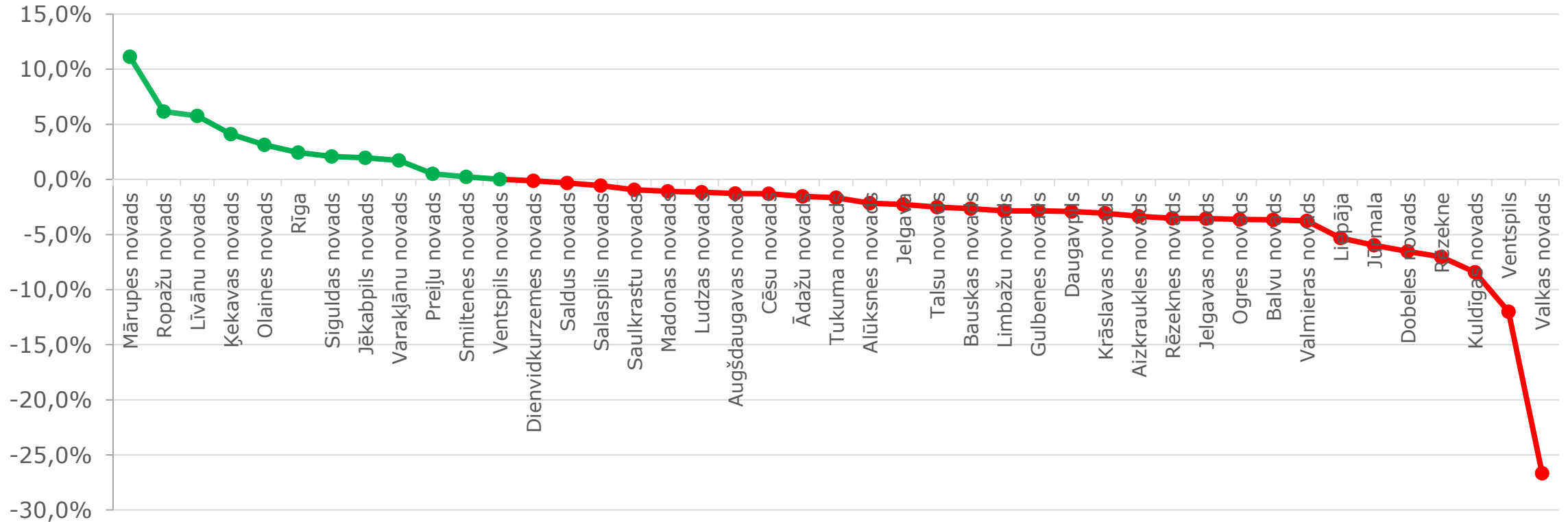
%	Pašvaldību skaits
mazāk par 10	1
no 10,9 līdz 12,2	10
no 12,3 līdz 15,2	23
no 16,2 līdz 20,0	7
vairāk par 20	2

Finanšu ministrija

Pie nevienmērīgas pašvaldību attīstības, būtiska loma ir pašvaldību finanšu izlīdzināšanai, vienlaikus ir sagatavots speciāls papildu risinājums

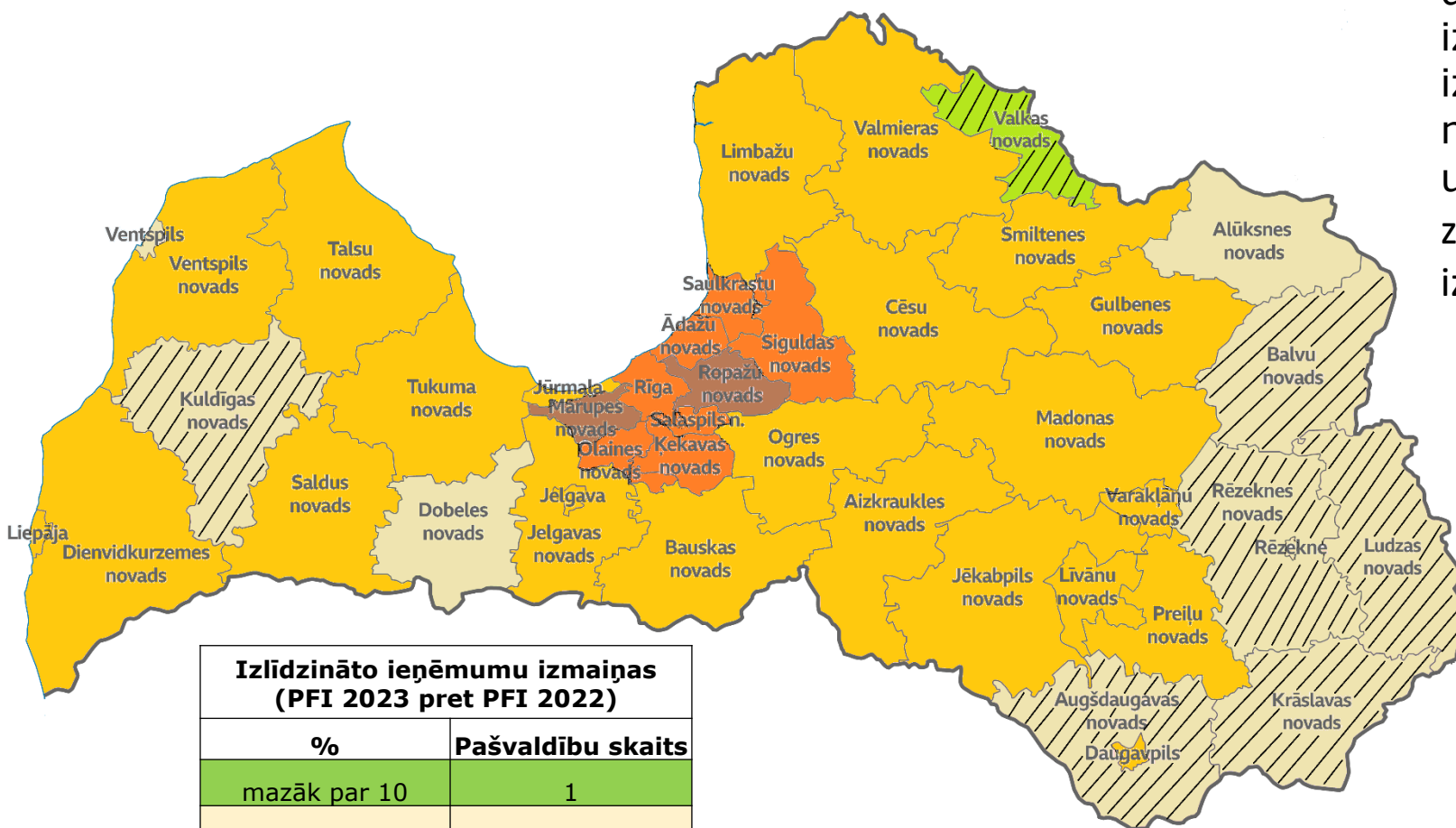
IIN ieņēmumu teritoriālā sadalījuma koeficientu izmaiņas 2023.gadā pret 2022.gadu, %

Finanšu ministrija

Speciāls risinājums attiecās uz 7 pašvaldībām ar ierobežotiem resursiem

2023.gadā tiks piešķirta vienreizēja dotācija pašvaldībām, kurām izlīdzinātie ieņēmumi uz vienu izlīdzināmo vienību ir zemāki par 90% no vidējiem izlīdzinātiem ieņēmumiem un izlīdzināto ieņēmumu pieaugums ir zemāks par 80% no pašvaldību vidējā izlīdzināto ieņēmumu pieauguma

Izlīdzināto ieņēmumu izmaiņas (PFI 2023 pret PFI 2022)	
%	Pašvaldību skaits
mazāk par 10	1
no 10,9 līdz 12,2	10
no 12,3 līdz 15,2	23
no 16,2 līdz 20,0	7
vairāk par 20	2

Pašvaldības	Papildu dotācija, euro
Augšdaugavas novads	134 163
Balvu novads	115 091
Krāslavas novads	213 671
Kuldīgas novads	59 212
Ludzas novads	61 123
Rēzeknes novads	24 042
Valkas novads	338 655
Kopā	945 957

Finanšu ministrija

Valdības prioritātes

- Valdības mērķis: Latvijas ekonomikas transformācija labākai dzīvei Latvijā.
- Cilvēks ir galvenā Latvijas vērtība.
- Prioritārie virzieni:
 1. Drošība un ārpolitika.
 2. Izglītība.
 3. Enerģētika, klimats un vide.
 4. Konkurētspēja.
 5. Dzīves kvalitāte, cilvēka un sabiedrības veselība.

Finanšu ministrija

Kopīgi strādāsim mūsu Latvijas izaugsmei!